

ב"ה פרשת במדבר תש"פ – לאן נעלמו ילדיו של משה רבנו?

1. **שמות יז:** ומשה אהרן וחור עלו ראש הגבעה: והיה כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל וכאשר יניח ידו וגבר עמלק: וידי משה כבדים ויקחו אבן וישימו תחתיו וישב עליה ואהרן וחור תמכו בידיו מזה אחד מזה אחד – **רש"י:** חור – בנה של מרים היה וכלב [בן יפונה] בעלה.

שמות כח, א: ואתה הקרב אליך את אהרן אחיך ואת בניו ... אהרן נדב ואביהוא אלעזר ואיתמר בני אהרן. **ויקרא ח, יג:** ויקרב משה את בני אהרן וילבשם כתנת ויחגר אתם אבנט ויחבש להם מגבעות

שמות יג: ויקח יתרו חתן משה את צפרה אשת משה אחר שלוחיה ואת שני בניה אשר שם האחד גרשם ... ושם האחד אליעזר ... ויבא יתרו חתן משה ובניו ואשתו אל משה אל המדבר אשר הוא חנה שם הר האלוקים - **רד"צ הופמן:** תמוה שבהמשך אין מזכירים עוד לא את האישה ולא את הבנים.

במדבר ג, א: ואלה תולדת אהרן ומשה ביום דבר ה' את משה בהר סיני: ואלה שמות בני אהרן הבכור נדב ואביהוא אלעזר ואיתמר – **רש"י:** ואינו מזכיר אלא בני אהרן, ונקראו תולדות משה לפי שלימדן תורה, מלמד שכל המלמד את בן חברו תורה מעלה עליו הכתוב כאילו ילדו. 'ביום דבר ה' את משה' – נעשו אלו תולדות שלו שלימדם מה שלמד מפי הגבורה.

במדבר כז: וידבר משה אל ה' לאמר: יפקוד ה' אלוקי הרחוחות לכל בשר איש על העדה – **במדבר רבה שם** – כיון שירשו בנות צלפחד אביהן, אמר משה: הרי השעה שאתבע צרכי. אם הבנות יורשות, בדין הוא שירשו בני את כבודי. אמר לו הקב"ה: 'נוצר תאנה יאכל פריה' (משלי כז יח) – בניך ישבו ולא עסקו בתורה, יהושע הרבה שרתך והרבה חלק לך כבוד והוא היה משכים ומעריב בבית הועד שלך, הוא היה מסדר את הספסלים והוא פורס את המחצלות ... כדאי הוא שישמש את ישראל.

2. **נדרים פא:** למה אין מצויין ת"ח לצאת מבניהן ת"ח? אמר רב יוסף שלא יאמרו תורה ירושה להם. **רמב"ם הלכות תלמוד תורה ג, א:** בשלשה כתרים נכתרו ישראל, כתר תורה וכתר כהונה וכתר מלכות, כתר כהונה זכה בו אהרן... כתר מלכות זכה בו דוד... כתר תורה מונח ועומד ומוכן לכל ישראל, שנאמר 'תורה צווה לנו משה מורשה קהלת יעקב'.

זוהר ג קמה: כהן גדול נקרא מלאך ה', משום שבא מצד החסד... **ולכן לא נמצא כהן מצד הגבורות.**

3. **רש"י:** 'אחר שילוחיה' - כשאמר לו הקב"ה במדין 'לך שוב מצרימה ויקח משה את אשתו ואת בניו וגו' ויצא אהרן לקראתו ויפגשו בהר האלוקים. אמר לו מי הם הללו? אמר לו זו היא אשתי שנשאתי במדין ואלו בני. ולהיכן אתה מוליכן? אמר לו למצרים. אמר לו על הראשונים אנו מצטערים ואתה בא להוסיף עליהם!? אמר לה: לכי לבית אביך, נטלה שני בניה והלכה לה.

דרשות מהר"ל עמודים ג-ד: פרשת מתן תורה נסמכה אל 'וישלח משה את חותנו' [אף שיתרו לא עזב עד שנה אחר כך] להורות כי לישראל בפרט התייחסה נתינת התורה בהחלט ולא לזולתן מהעמים. כמאמרו ה"א אשר הוצאתיך מארץ מצרים' - תלה הדבר בהוציאו אותם ממצרים ... רצה לומר: אחר שהוצאתי אתכם ממצרים מבית עבדים, היא הסבה המכרחת אתכם לעבדים לי ושמוכרחים אתם לקבל גזירתי ותורת בעל כורחכם. אבל לא עלה לרצון לפניו שיאמרו 'מרצון נפשנו הטוב נעשה זאת', אלא יהיו עבדים קנויים לו בהכרח ... ויתרו לא היה שייך בבחינה זאת, שלא הוציאו ממצרים, ולא תהיה לו קבלת התורה כי אם מרצון עצמו, מה שאין דעתו יתברך נוחה בו כנזכר.

4. **זבחים סב, ב:** בני אחותו של רבי טרפון ישבו לפניו [ולא אמרו כלום]. פתח ואמר [משהו כדי שידברו]: 'ויוסף אברהם ויקח אשה ושמה יוחני'. אמרו לו: 'קטורה' כתיב. קרא עליהם 'בני קטורה' - **תוכן מליקוטי שיחות טו/179:** מובא ברש"י פרשתנו (ג, א): 'כל המלמד את בן חברו תורה כאילו ילדו'. וכך מספרת הגמרא (סוטה כב, א) על אלמנה מכשפה בשם יוחני בת רטיבי שהייתה עוצרת את לידת האישה ולאחר שהיא מצטערת הרבה, סותרת כשפיה והוולד יוצא. ולכן הזכיר אותה רבי טרפון, כיון שהוא רצה לעשות באחייו ענין דומה של 'כאילו ילדו' על ידי לימוד התורה. אולם הם הגיבו והזכירו את 'קטורה', שהיא מלשון 'קשירה', שהיא ההיפך מיוחני, ענין הלידה.

אגרות קודש ג אגרת ג'יח: ידוע בהענין ד'שאל באחד ועלתה לו ודוד בשתים ולא עלתה לו'. כי חטא שאל היה בענין שהיה תפקידו ומשרתו, היינו בעניני מלכות, משא"כ חטאיו של דוד אף שמצד עצמן היו חמורים יותר לא היו בתפקידו, ובלשון החסידות 'עיקר שליחותו בעלמא דין'. מפני טעם זה מובן אשר זה שצמצמו בהשעות דלימודי חול אין בזה נפקא מינה בהיזק דפעולה זו [שביתת המורים].